

[Viola Nørlov.]

rier godkendte husholdningsskoler. Men kommunerne kan selv oprette kursus, som så skal godkendes af socialministeren efter samråd med undervisningsministeren.

Økonomien for husmoderafløsningen er det spørgsmål, det i udvalget har været vanskeligst at opnå enighed om. Et flertal enedes om, at staten refunderer kommunen 50 pct. af udgifterne til løn; af den øvrige del af udgifterne dækkes 6/10 af opholdskommunen, og 4/10 refunderes af den fælleskommunale udligningsfond. Dermed glider de 4/10, der efter det oprindelige forslag var tiltænkt den mellemkommunale refusion, helt ud, hvad jeg personlig beklager. Et mindretal i udvalget har foreslået, at udgifterne deles halvt mellem stat og opholdskommune.

Resultatet af forhandlingerne i udvalget og såmrådet med ministeren er det ændringsforslag, der i dag foreligger, udarbejdet af den højtærede socialminister. Der er i udvalget fuldstændig enighed om, at man bør have husmoderafløsning. Kun på det ene punkt, med hensyn til betalingen, har der ikke kunnet opnås fuld enighed, men jeg regner med, at mindretallet ikke vil hindre lovforslagets vedtagelse, og jeg skal hermed på udvalgets vegne anbefale det til vedtagelse.

Elin Appel: Jeg vil gerne begrunde mindretallets stilling til husmoderafløsningen. Der har i udvalget været enighed om een ting; også fra mindretallets side, nemlig at det er nødvendigt at indføre en husmoderafløsning. Det er for så vidt et nybrud, i erkendelsen af hvilken arbejdsbyrde en husmoder har og uundværligheden af hendes arbejdskraft i hjemmet, idet hjemmets rolige gang forsvinder ved hendes sygdom. Derfor har hele udvalget været enig om, at det er en virkelig god udvidelse af vor sociallovgivning, når vi får denne husmoderafløsning.

Der er også enighed om, at husmoderafløseren skal have en uddannelse, og vi er efter forhandling blevet enige om, at man må have lov til at vente, at det er muligt for de eksisterende husholdningsskoler at give den fornødne uddannelse.

Men det er rigtigt, som det ærede medlem fru Viola Nørlov sagde, at der er uenighed om det økonomiske grundlag. Det oprindelige lovforslag var meget svævende. Ved ændringsforslaget bliver det noget fastere, men dog alligevel stadigvæk temmelig løst i sin opbygning. Jeg indrømmer, at i den

ændring; vi har fået til § 1, hvorefter man kun kan få husmoderafløsning efter rekvisition fra læge eller jordemoder, har man virkelig fået et holdepunkt, ligesom man har fået et holdepunkt i det faste kriterium for, hvornår man skal have husmoderafløser, nemlig ved sygdom og rekonvalescens. Disse to ting er væsentlige forbedringer af lovforslaget, men alligevel kan vi fra mit partis side ikke medvirke til, at lovforslaget på det eksisterende økonomiske grundlag bliver vedtaget. Det er nemlig stadigvæk meget flydende.

Ifølge § 3 ydes husmoderafløsning gratis til ubemidlede, medens der ivo rigt opkræves en efter pågældendes økonomiske forhold afpasset betaling. Der er ikke i lovforslaget, heller ikke i bemærkningerne, noget fast kriterium for, hvad en ubemidlet er; men vi har i betænkningen fået et forslag til en skala, som siger noget herom. Vi er fra vor side ikke bare betænkelige ved den foreslåede skala, men mener, at den ikke er forsvarlig. Det bliver efter denne skala sådan, at et barnløst ægtepar i København skal op på en indtægt af 11 200 kr., før de skal betale husmoderafløseren fuldtud. Vi mener, det er urimeligt lave betalingssatser; og det har endvidere været umuligt for os at få gennemført det, vi har ønsket, et kontrolgebyr, som i nogen måde kunne begrænse de misbrug, som menneskenes børn nu engang altid forsøger at smutte igennem med overfor en sociallov, men naturligvis således, at dette kontrolgebyr kunne eftergives, hvor virkelig trang er tilstede.

Desuden har vi ønsket at give den administrerende myndighed, kommunalbestyrelsen, et øget økonomisk ansvar derved, at vi vil fordele udgifterne ligeligt mellem opholdskommunen og staten og desuden sørge for, at husmoderafløsningens goder blev nogenlunde ligeligt fordelt på kommunerne, således at ikke de kommuner, der nu har et forspring derved, at de har en husmoderafløsning, bruger pengene, så at de, der senere kommer igang, ingen kan få. Derfor har vi ønsket at få lagt et loft over ordningen på 1 kr. pr. indbygger pr. kommune.

Det har ikke været muligt for os at trænge igennem med noget af dette, og når det ikke har været muligt, må det være, fordi der her igen som adskillige gange før i denne sal, når sociale spørgsmål er til debat, afløses en principiel uenighed om sociallovgivningens veje. Jeg vil derfor gerne give en principiel begrundelse for, at partiet venstre har taget denne stilling til husmoderafløsningsforslaget.